

Utrecht wereldfietsstad

Mobiliteit en bereikbaarheid – 7 juli 2018

Lot van Hooijdonk

Utrecht fietst!

Waarom vindt Utrecht fietsen zo belangrijk?

- Onderdeel van inzet op 'Healthy Urban Living' / gezonde stad. Fiets en voetganger op nr. 1 in mobiliteitsbeleid
- Fiets is schoon, stil, zuinig
- De openbare ruimte geven we terug aan de gebruiker
- Fietzers vertegenwoordigen waarde; gezondheid, leefbaarheid, bestedingen
- Fietsen in Utrecht van 8-80 jaar
- Fietsen zorgt voor sociale ontmoeting
- Kunnen fietsen emancipeert

THIS ONE
RUNS ON FAT
AND SAVES YOU MONEY

THIS ONE
RUNS ON MONEY
AND MAKES YOU FAT

Utrecht fietst!

Feiten en cijfers

Inwonersenquête 2017

- 96% van de huishoudens 1 of meer fietsen
- 58% gaat met de fiets naar de binnenstad
- 87% is tevreden over de bereikbaarheid van de binnenstad met de fiets
- Een stijgende lijn in tevredenheid van bewoners over bewaakte stallingen bij station en binnenstad

Fietstellingen

- Utrecht heeft de 2 drukste fietsroutes van Nederland
- Gemiddeld 33.000 fietsers per dag op route Vredenburg
- 125.000 fietsers dagelijks door de binnenstad

Fietscommunity Utrecht

- Facebook: ± 4.400 volgers
- Twitter: ± 1.500 volgers
- Instagram: ± 800 volgers
- Abonnees digitale nieuwsbrief: ± 800

Utrecht fietst!

Bruto Utrechts Fietsproduct (BUF)

BRUTO UTRECHTS FIETSPRODUCT

JAARLIJKSE DIRECTE ECONOMISCHE WAARDE

FTE fietsindustrie

275

Assemblage
23.000
fietsen per jaar

7FTE

Bikemotion

30.000
bezoekers

€ 500.000,-
bestedingen

28

Fietskoeriers

De fietskoeriers in Utrecht houden dagelijks
10 vervuulende bestelbussen uit de stad

De directe economische waarde
(bijdrage aan het nationaal inkomen)
van de fiets in Utrecht bedroeg
in 2014 ruim

€ 38 MILJOEN

SOCIAAL-ECONOMISCHE WAARDE in miljoenen euro's

TOTAAL

€ 21,3

Gezondheid
€ 3,8

Leefbaarheid
€ 2,4

Kosten en
bereikbaarheid
€ 15,4

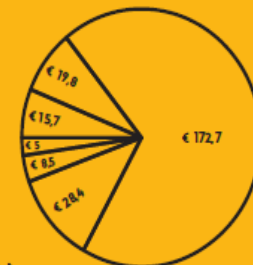
De opgetelde sociaal-economische
per Utrechter is ruim

€64

Utrechtse rijwielabriek
heeft sinds 2010 meer dan
40 JONGEREN
kans gegeven op een
arbeidsplaats

TOTALE MAATSCHAPPELIJKE BATEN IN MILJOENEN EURO'S € 250,1*

Levensverwachting	€ 15,7
Klimaat en luchtkwaliteit	€ 19,8
Reistijd- en betrouwbaarheidswinst autoverkeer	€ 172,7
Verzuimreductie	€ 28,4
Geluid	€ 8,5
Besparing OV-subsidie	€ 5,0
Ongevallen	-€ 0,0

Van de berekende maatschappelijke
effecten komt het gros van de waarde
aan automobilisten ten goede. **(72%)**

*indicatief beeld van de waarde van alle
Utrechtse fietskilometers opgeteld

UTRECHT FIETST

Van trips in Utrecht
tot 5 kilometer gaat bijna

50%
met de fiets

Elke binnen de bebouwde kom
gefietsde kilometer levert de
maatschappij **50 CENT** op

In 2015 zijn in Utrecht in totaal

53 MILJOEN

meer fietskilometers gemaakt dan in 2010

Utrecht fietst!

Utrecht fietst!

Hoe worden we wereldfietsstad?

Uitvoering Actieplan Fiets 2015-2020

Doelen

- fietsers nog meer faciliteren
- fietsen in Utrecht nog leuker maken
- fietsgebruik onder bepaalde doelgroepen vergroten
- fietseconomie stimuleren

6 thema's:

- Fietsparkeren en handhaving
- Fietsroutes en fietspaden
- Verkeerslichten en doorstroming
- Werkzaamheden en omleidingen
- Fietseconomie
- Fietsveiligheid en fietsgedrag

Belangrijke input kwam vanuit stadsgesprek januari 2015 (180 deelnemers)

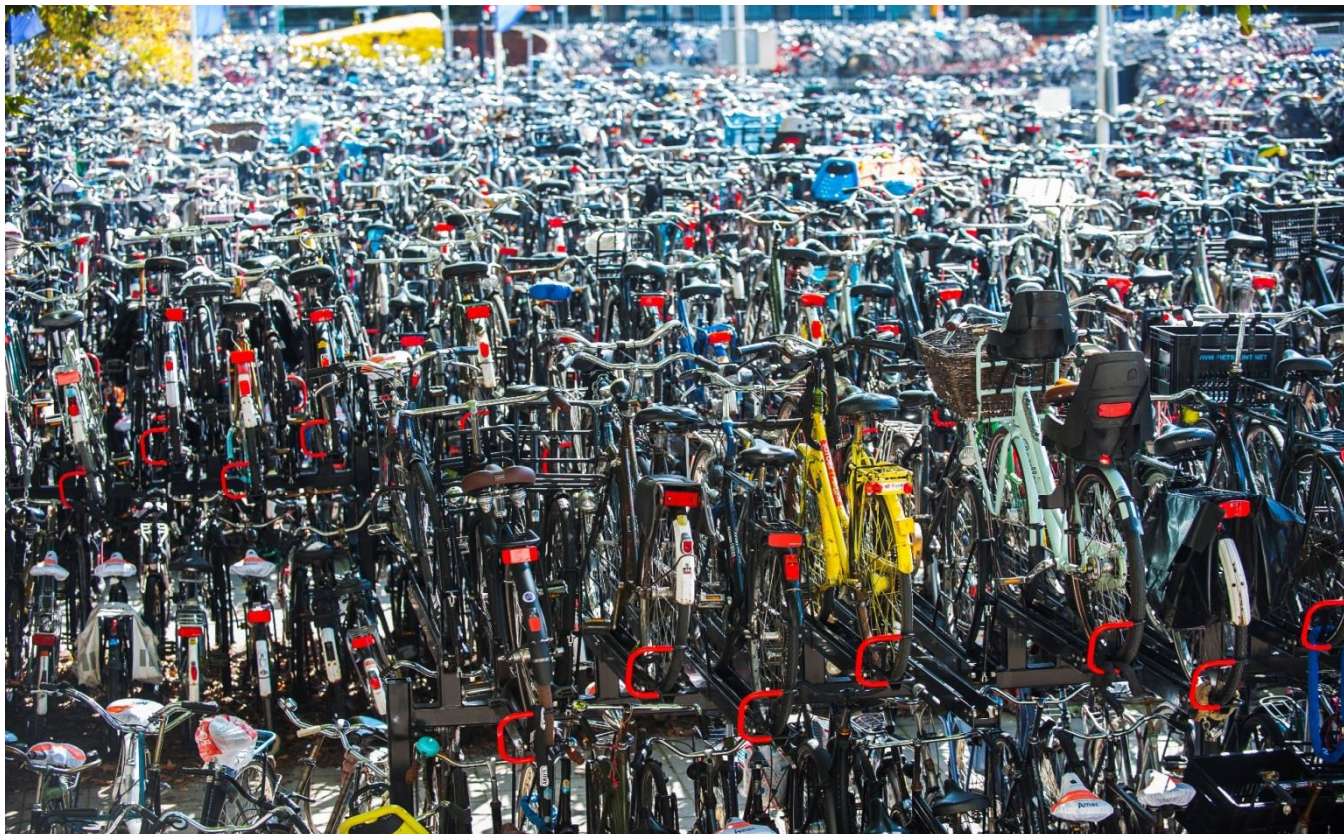
Utrecht fietst!

Fietsparkeren en handhaven

Utrecht fietst!

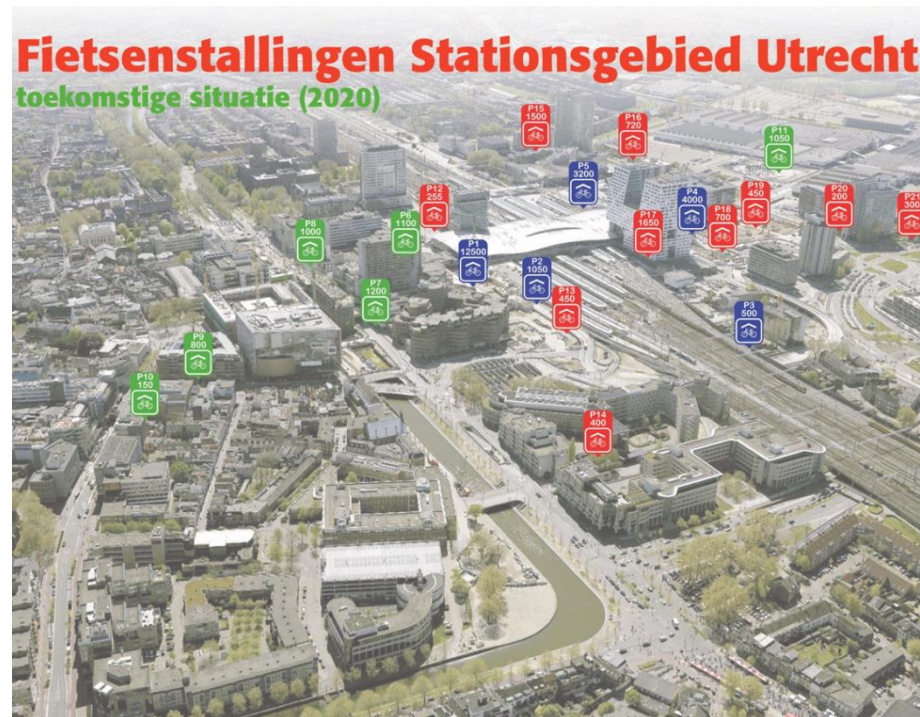
Projecten om het groeiend aantal reizigers op en rond centraal station te verwerken

Utrecht fietst!

Fietsparkeren rondom Utrecht Centraal

- Realiseren van 22.000 openbare parkeerplaatsen
- Private investeerders realiseren 11.000 parkeerplaatsen

Utrecht we all cycle

Bicycle parking Jaarbeursplein (2015)

- 4,200 plaatsen
- Gebouwd onder de trappen van het Jaarbeursplein naast het Centraal Station
- Na 1 jaar: 1.300.000 gebruikers

Fietsenstalling Stationsplein (2017- deel 1)

Probleem: Smakkelaarsveld, situatie werd onaccpetabel: stijgend aantal geparkeerde fietsers die een groot deel van de openbare ruimte in namen.

Oplossing: de grootste fietsenstalling ter wereld bouwen :

- 12.500 plaatsen (deel 1 + 2)
- Drie verdiepingen
- Door heen fietsen is mogelijk

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

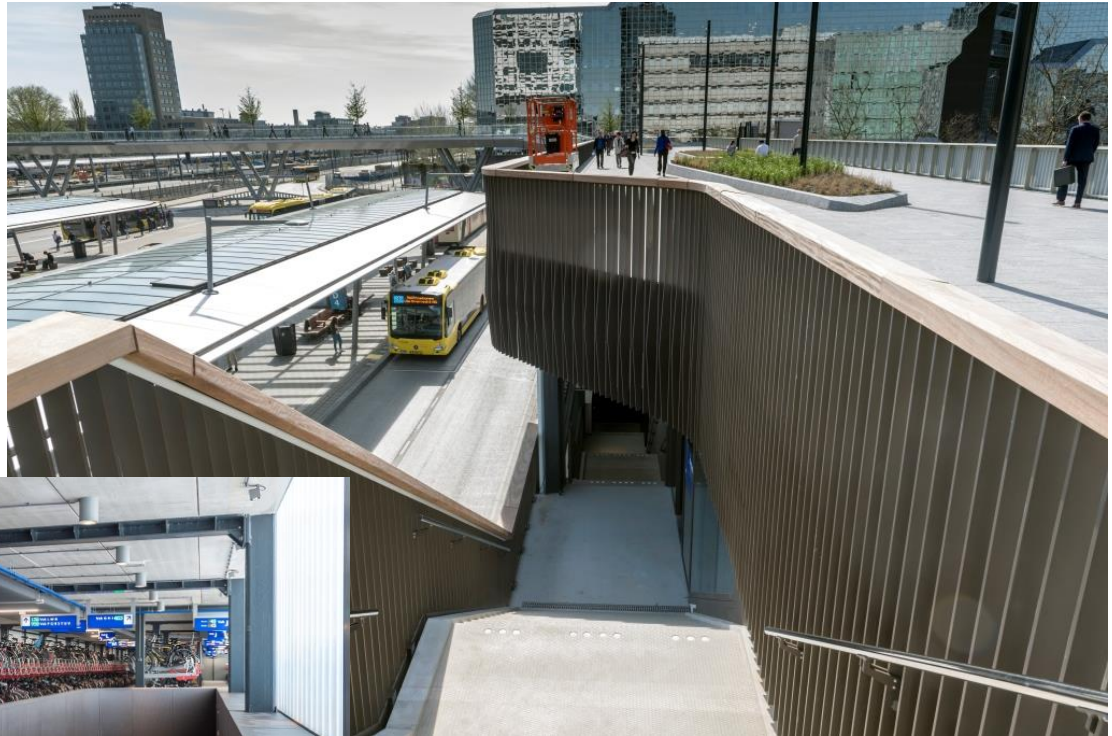
Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

Fietsenstalling Knoop (2018)

- 3.000 plaatsen
- Naast Centraal Station
- Twee verdiepingen

Experimenten exploitatie grote fietsenstallingen

Doelen: realiseren van uitnodigende publieke ruimten, maken van zeer goede connectie tussen fiets en ov, faciliteren van groei fietsgebruik

- Eerste 24 uur gratis en 24/7 open
- Snelle en eenvoudige toegang dankzij elektronisch toegangssysteem
- Intern systeem bij het vinden van lege plekken
- Eenvoudige toegang naar trein- en busstation
- Kostendeling NS, ProRail en gemeente Utrecht

Utrecht fietst!

Parkeren in het centrum

Kleinere stallingen, voornamelijk op de 'hot-spots'

Utrecht fietst!

Promoten van fietsen als een 'way of living'

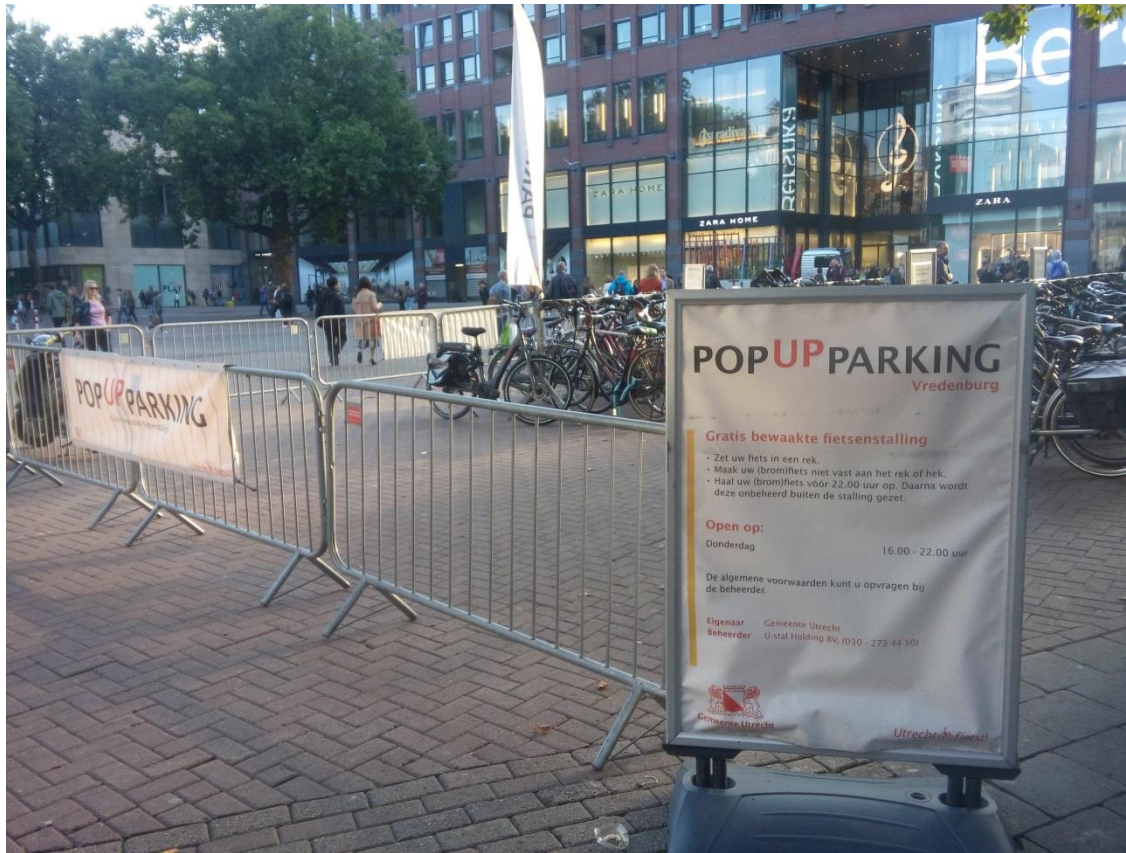
- Informatiebalie
- Verhuur van bakfietsen en buggy's
- Gebruik van faciliteiten als toiletten en koffie

Utrecht we all cycle

Handhaving & nudging

- Tijdelijke stallingen op hotspots

- Janskerkhof
zaterdag:
40
- Neude
do, vrij, za, zo:
100-200
- Mariaplaats
za + zo:
60-80
- Vredenburg
do 16.00-22.00:
150

Utrecht fietst!

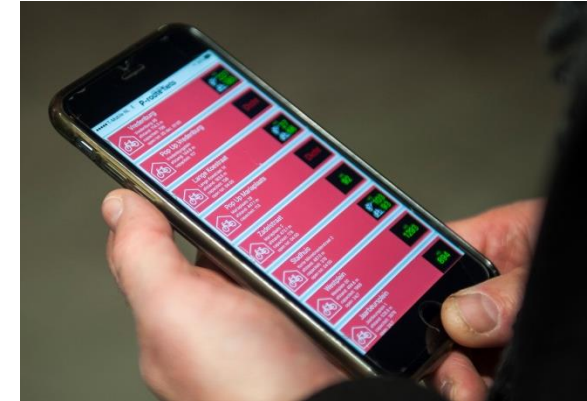
Pop-up Parkings: Janskerkhof

Utrecht fietst!

P-route fiets: digitaal verwijssysteem in centrum

- Via innovatieve digitale borden langs de belangrijkste wegen
- Fietzers verwijzen naar fietsenstallingen waar plek is.
- Eerste stad in de wereld, gestart in 2015

Utrecht we all cycle

En ook: parkeerplekken op straat door de hele stad en
inpandig in verschillende buurten

Scholen

Kantoren

Winkelgebieden

Buurtstallingen

Utrecht fietst!

Uniek in Europa: fietsparkeernormen

- In Utrecht zijn er niet alleen normen voor minimaal aantal parkeerplekken voor auto's bij nieuwbouw; ook voor fietsparkeerplekken zijn er normen

	functie	opmerking	normgrondslag	Centrum (A1, A2)	Schil centrum (B1)	Rest bebouwde kom (B2, C1, C2)
werken	Kantoor medewerkers		100 m ² bvo	2,4	1,7	1,7
	Kantoor bezoekers	minimaal 10 fietsplaatsen	balie	6,0	6,0	6,0
winkels	Detailhandel		100 m ² bvo	3,4	3,4	3,4
	Supermarkten		100 m ² bvo	5,3	5,3	5,3
	Commerciële dienstverlening (en met baliefunctie)	minimaal 10 fietsplaatsen	balie	6,0	6,0	6,0
	Bouwmarkt, tuincentrum	maatwerk: per ontwikkeling bepalen				
	(Week)markt	maatwerk: per ontwikkeling bepalen				
vrije tijd	Afhaalcentra, fastfood, cafetaria		locatie	12,5	12,5	6,0
	Restaurant, café		100 m ² bvo	23,5	23,5	19,3
	Museum		100 m ² bvo	1,2	1,2	1,2
	Bibliotheek		100 m ² bvo	4,3	4,3	4,3
	Bioscoop		100 m ² bvo	10,0	10,0	5,8

Utrecht fietst!

Handhaving & nudging

- Handhaving: gevaarlijk gestalde en achtergelaten fietsen
- Servicemedewerkers wijzen fietsers op de juiste parkeerplekken en zetten fietsen recht

Utrecht fietst!

Drift:

- ingericht als verblijfsgebied
- ter voorkoming van gevaarlijk gestalde fietsen

Vóór en na reconstructie Drift (geopend 2015)

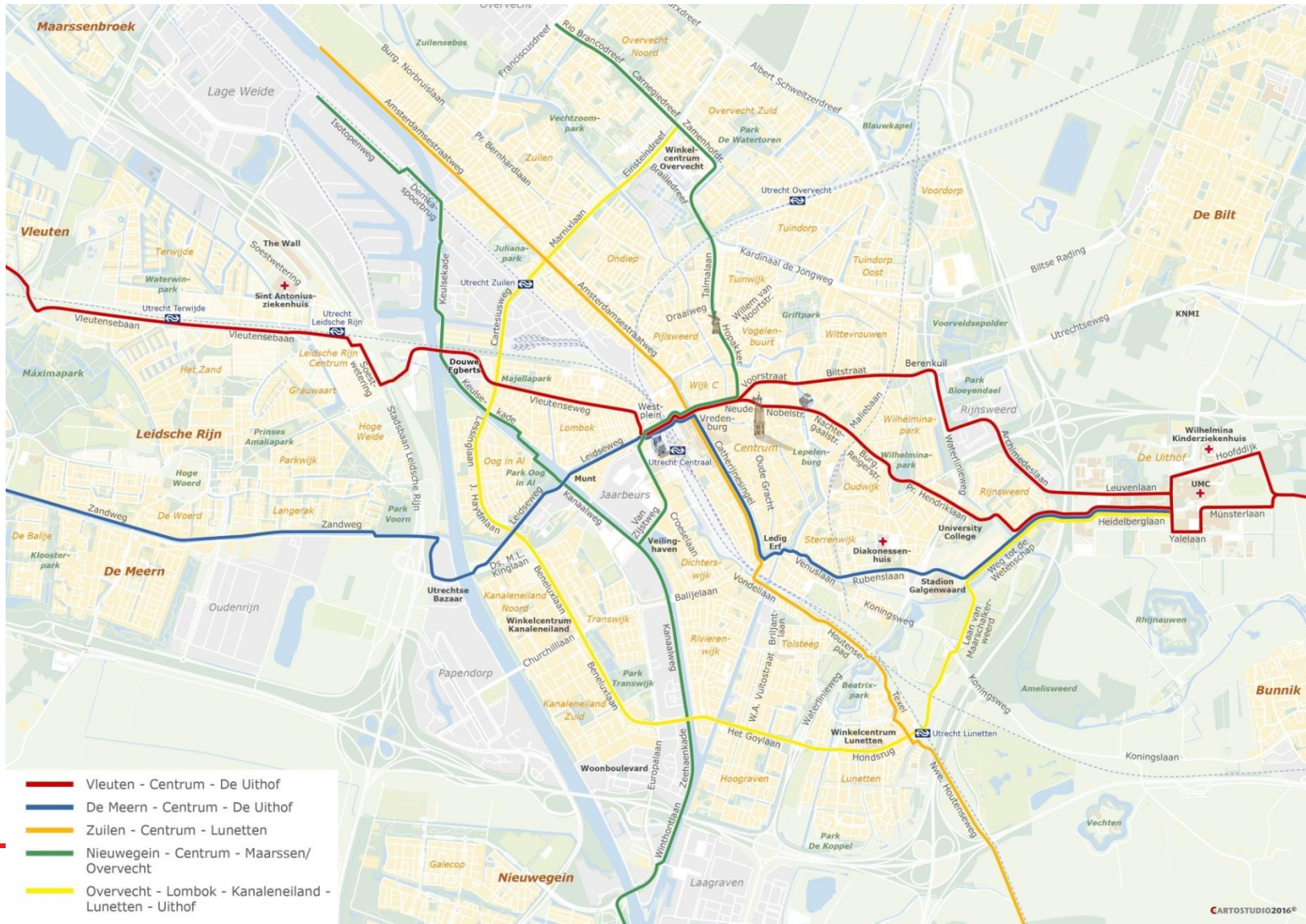
Fietspaden en fietsroutes

Utrecht fietst!

Fiets infrastructuur

- Verbeteren Top 5 routes
- Verhelpen van 'missing links'
- Bijna afgerond

Infrastructuur speciaal voor de fiets

Kruising van fietsroutes noord/zuid en oost/west (geopend in 2014)

Utrecht fietst!

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

Fietsstraten: auto te gast

Fietsstraat in Leidsche Rijn

Utrecht fietst!

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

... en fietstunnels

Fietstunnel, geopend december 2014

Spinozabrug, geopend 2014

Utrecht fietst!

Fietsbruggen

Dafne Schippersbrug, fiets en voetgangersbrug over Amsterdam –Rijnkanaal (geopend 2017)

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

Utrecht we all cycle

Tweerichtingen-fietspad

- Op drukste fietsroute van oost naar west in centrum
- Gemiddeld 33.000/24 uur

Utrecht we all cycle

Verwijderen van obstakels & verbeteren van fietsinfrastructuur in wijken

Een nieuwe fietsstraat (geopend in 2013)

Oude situatie ^

Utrecht fietst!

Integrale herinrichting, meer allure in binnenstad

- Mariaplaats , meer ruimte voor voetgangers en fietsers
- Alternatieve route voor Vredenburg (drukste fietspad van Utrecht)

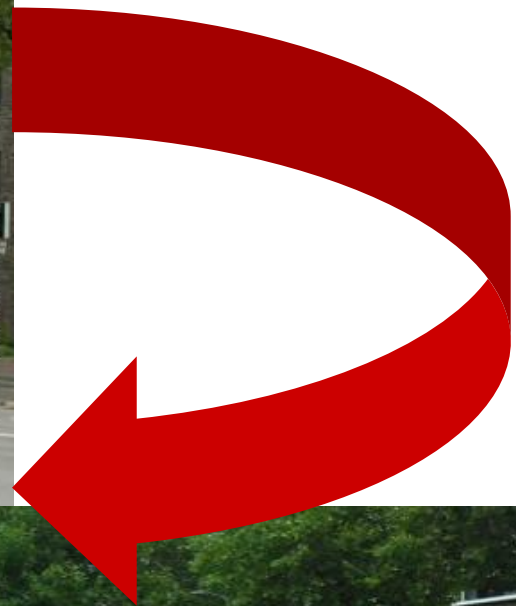
Voor en na herinrichting Mariaplaats (2015)

Utrecht fietst!

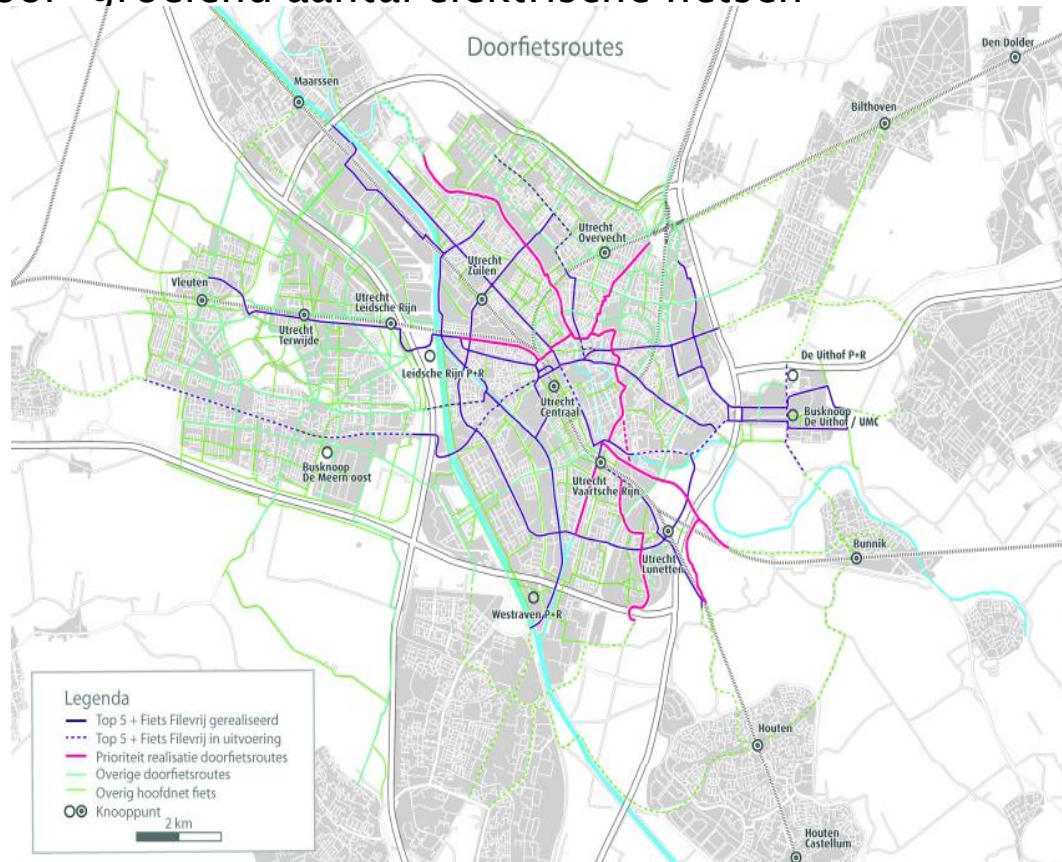
Utrecht we all cycle

Volgende stap in verbeteren van ons fietsnetwerk:

- Realiseren van doorfietsroutes met minder obstakels en verkeerslichten
- voorrang op kruispunten
- comfortabel rood asfalt
- klaar zijn voor groeiend aantal elektrische fietsen

Introductie van verhuurpunten ov-fiets

- In samenwerking met de NS
- Nu 2 in gebruik, 5 in ontwikkeling

Utrecht fietst!

Traffic lights and traffic flow

- Meldpunt verkeerslichten: suggesties van bewoners en weggebruikers, zoals rechtsaf vrij voor fietsers (bijna 5000 reacties)
- Uitschakelproeven: verkeerslichten in de stad die (voor een deel van de dag) uitgeschakeld worden
- Flo; innovatief experiment in samenwerking met Springlab, begeleiding fietsers naar groene licht
- Nieuwe regelfilosofie: voorbereiden prioritering voor fietsers

Utrecht fietst!

Flo: je persoonlijk snelheidsadvies om groen licht te halen

*Nooit meer wachten voor stoplicht met
'groene golf voor fietsers'*

**Flo neemt je grootste fietsfrustratie
weg**

Verkeerslicht geeft persoonlijk snelheidsadvies fietsers

Vaker groen halen met 'Flo'

**Koe, haas en schildpad geven
snelheid aan voor Utrechtse
fietsers**

Utrecht heeft vandaag als eerste stad van de wereld een groene golf voor fietsers. Wie op de Amsterdamsestraatweg 18 kilometer per uur aanhoudt, kan in principe lekker doorfietsen en hoeft niet meer steeds te wachten voor het rode verkeerslicht.

Fietsveiligheid en fietsgedrag

Utrecht fietst!

Fietsveiligheid en gedrag

- Informatiedagen over (elektrisch) fietsen, speciaal voor oudere mensen
- Fietslessen
- Bike repair Café's
- E-bike roadshows
- Meldpunt verkeerslichten 4760 reacties
- Brommers op de rijbaan
- Het aparte Actieplan Verkeersveiligheid bevat maatregelen om de veiligheid van fietsers in alle leeftijden (8-80) te verbeteren

Utrecht fietst!

Het Utrechts VerkeersveiligheidsLabel (UVL)

Het UVL is een kwaliteitskeurmerk voor basisscholen die investeren in:

- Creëren van een veilige en herkenbare schoolomgeving en toegangsroutes
- Betrokkenheid ouders
- Verkeersonderwijs voor kinderen van alle leeftijden

Utrecht fietst!

Praktijkexamen verkeer voor alle kinderen (10-11 jaar)

Het examen is ter voorbereiding op het 'nieuwe leven' op de middelbare school

Utrecht fietst!

Fietslessen voor volwassenen en vluchtelingen

Utrecht fietst!

Fietsveiligheid

Utrecht fietst!